

Chuyên đề

Lịch sử Nông nghiệp Thế giới từ Cuộc Cách mạng xanh tới Canh tác Sinh thái

I. Giới thiệu

Chuyên đề “Lịch sử Nông nghiệp Thế giới từ Cuộc Cách mạng Xanh tới canh tác sinh thái” giới thiệu và điểm qua các hình thái nông nghiệp mà loài người đã trải qua từ những năm 1960 (nông nghiệp hóa học kéo theo *giống lai* năng suất cao thích ứng với phân hóa học và thuốc trừ sâu); 1970 (nông nghiệp hậu hóa học và tiền công nghiệp kéo theo nhu cầu tập trung đất đai và *đầu cơ bất động sản* cùng với *hàng hóa hóa sức lao động sáng tạo* của con người); 1980 (nông nghiệp công nghiệp và tiền công nghệ, kéo theo *giống biến đổi gen*, *chất diệt cỏ* kéo theo *dung dịch kích thích tiến trình sinh trưởng của cây trồng*; theo đó, là sự ra đời của các định chế công nghệ buộc người nông dân các nước chậm phát triển phải đuổi theo bị động); và 1990 (nông nghiệp hậu công nghiệp và *toàn cầu hóa* kéo theo nhu cầu *mở rộng thị trường* sản phẩm từ các tập đoàn giống, phân bón, chất diệt cỏ và kích thích và “con cháu, dưới dạng đồng minh xuyên châu lục tiếp tục mở rộng thị phần thương mại sản phẩm ế rẻ từ nền nông nghiệp công nghiệp từ EU và US). Cuối cùng là sự ra đời của một nền nông nghiệp *công nghệ số* từ 2000 tới nay, chuyển từ quy trình *sinh địa hóa trong quá trình hình thành và phát triển tự nhiên* của cây trồng trở thành nền *nông nghiệp nhà kính* phục vụ nhu cầu gia tăng *lợi nhuận* của các tập đoàn tư bản xuyên châu lục.

Nông nghiệp công nghệ (nhà kính) không chỉ tạo ra tháp thức ăn nhân tạo và những tàn dư hóa học trong hệ thống thực phẩm và lương thực *đi vào* hệ tiêu hóa, hệ tuần hoàn và *bài tiết* ra ngoài môi trường các *thải loại không theo quy trình sinh địa hóa của tự nhiên*, mà còn *hóa học hóa toàn bộ tháp dinh dưỡng tự nhiên* giữa hệ sinh

thái và chu trình sống của con người. Hậu quả của nông nghiệp hóa học đã gây ra nhiều đột biến gen không bình thường cả với cơ thể Hệ sinh thái lẫn hệ xã hội.

Dịch COVID 19 là một biểu hiện của tiến trình chuyển đổi chức năng và quy trình tuần hoàn sinh vật trong tự nhiên từ trạng thái bình thường sang trạng thái bất thường.

Các tập đoàn ứng dụng công nghệ trong gây giống, trong chế biến phân bón hóa học và chất diệt cỏ xuyên châu lục vô hình chung là diệt toàn bộ thể giới vi diệu của tầng canh tác, tầng không khí và tầng dung dịch của trái đất chỉ vì lợi nhuận, các tập đoàn này không chỉ hủy diệt sức sống và quy luật vận trù sinh địa hóa của trái đất, mà ngày càng gia tăng cường độ bóc lột sức khỏe đất và sức sáng tạo của con người. Theo đó, hàng loạt định chế trong nông nghiệp ra đời, đưa đẩy người nông dân các nước nghèo ngày càng bế tắc dưới cụm từ “Truy xuất nguồn gốc sản phẩm từ nông nghiệp phục vụ mục đích tiêu dùng của các cường quốc khi giao dịch toàn cầu”.

Quý khách tham gia thảo luận chuyên đề có được một bức tranh tổng quan trên toàn thế giới từ năm 1960 tới nay cùng những thăng trầm và thách thức của người nông dân trên hành trình phát triển mà Nông nghiệp là trung tâm. Từ đó, các chủ thể trong xã hội đồng hành và đồng cảm với người nông dân, đặc biệt là nông dân sống với rừng trên các lưu vực đầu nguồn, cùng hợp tác hướng tới việc đồng quản lý các tài nguyên thiên nhiên do rừng ban tặng; cùng thừa hưởng các quy trình vật chất và dinh dưỡng từ Rừng – Rẫy – Ruộng để hoàn phục lại tháp dinh dưỡng tự nhiên, theo đó, sản phẩm của người nông dân vùng rừng sẽ trả lời tự tin và chủ động với những ai có nhu cầu “truy xuất nguồn gốc trên từng sản phẩm và trách nhiệm Đạo đức, Kinh tế, Xã hội và Môi trường”!.

II. Phương pháp tiếp cận chuyên đề

Lịch sử Nông nghiệp thế giới từ Nông nghiệp hóa học – Nông nghiệp Công nghiệp – Nông nghiệp Hữu cơ tới Nông nghiệp Sinh thái (Tiến sỹ Keith Barber – Nhân chủng học xã hội, Đại học Waikato, New Zealand).

Thời gian: Từ 8.30 – 10.30 AM ngày 5/04/2025

Bài thuyết trình thứ hai: “Sự ra đời của Trung tâm TEW-CHESH-CIRD-SPERI-CODE-CENDI dưới lăng kính Lý thuyết Sinh thái Nhân văn (Thạc sỹ Nguyễn Minh Phương – Chuyên gia Phát triển Cộng đồng và đã từng là thành viên của các Trung tâm CHESH-SPERI-CODE-CENDI từ những năm 2000 tới 2023);

Thời gian từ 2.00 PM – 4.00 PM ngày 5/4/2025;

Bài thuyết trình thứ ba: “*Nông nghiệp Sinh thái – một loại hình quy hoạch sử dụng đất lưu vực đầu nguồn sông Mê kong hướng tới an toàn sinh kế và phục hồi sức khỏe Đất*” (ông Aloy, Chuyên gia Phát triển, Myanmar).

Thời gian từ: 9.00 AM - 10.00 AM ngày 6/4/2025;

Bài thuyết trình thứ tư: “*Bảy nguyên tắc quy hoạch hệ thống và 9 hành vi thiết kế chi tiết của một trang trại Nông nghiệp Sinh thái*” – Ông Lê Văn Ka, chuyên gia quy hoạch hệ thống cảnh quan, bản đồ, sơ đồ và lát cắt sinh thái;

Thời gian: Từ 2.00 PM – 3.00 PM ngày 06/04/2025:

III. Thành phần tham gia thảo luận Chuyên đề

- Nông dân Nòng cốt xã Sơn kim 1, 2, Xã Quang Diệm, Xã Sơn lĩnh, Huong son, Hà tĩnh;
- Nông dân Nòng cốt xã Cao quảng, Huyện Tuyên hóa, Tỉnh Quảng bình;
- Phòng Nông nghiệp và Môi trường Huyện Hương sơn, Tỉnh Hà tĩnh;
- Các cán bộ phát triển cộng đồng đến từ Myanmar, Ấn độ và Trung tâm CHESH, Viện SPERI;
- Tiến sỹ Keith Barber, nhà Nhân chủng học Xã hội, Khoa Nhân chủng học, Đại học Waikato, New Zealand./.